

Bruid & bruidegom

Lucia Nankoe & Jean Jacques Vrij (red.)

Trouwportretten. Surinaamse voorouders in beeld,

Album 1846-1950, In de Knipscheer, 2019

Een mooi idee: geschiedschrijving door middel van huwelijksfoto's. De exemplaren in *Trouwportretten. Surinaamse voorouders in beeld, Album 1846-1950* komen uit gekoesterde privécollecties; sommige mochten niet uit de lijst worden gehaald en moesten door het glas heen gefotografeerd of gescand worden. De lengte van de bijbehorende verhalen varieert sterk, van een lang bijschrift tot een compleet hoofdstukje: levens in kort of heel kort bestek. Daardoor heeft het doorkijken en -lezen van het boek het effect dat bij elk fotoalbum optreedt, en dan in meervoud: levens glippen je door de vingers, met de vrolijke verwachting, het drama en het onvermijdelijke slot die erbij horen.

Aantrekkelijk is de variatie aan etnische groepen die voorbijkomt; het was te verwachten, als weerspiegeling van de Surinaamse bevolking, maar er werd zo te zien ook al vroeg gemengd gehuwd. Er zijn wel voorbeelden van creoolse, Javaanse, Chinese en Hindostaanse paren, maar opvallend veel stellen in het boek hebben het protest van hun familie en de kerk getrotseerd door iemand uit een andere groep te verkiezen – en velen van hen waren zelf al van gemengde afkomst, met indiaans bloed, buru- of anderszins Europese genen, voorouders uit Guyana en elders.

Opmerkelijk is ook hoe snel nieuwe loten aan een stamboom van status konden veranderen; het echtpaar links, Wilhelmina M. Meerboom en Maurits G.J. Pool, had aan beide kanten grootmoeders die tot de Emancipatie in 1863 tot de slavenstand behoorden. Het stel zelf was beiden onderwijzer; Maurits bracht het tot Inspecteur voor het Onderwijs. Ze kregen acht kinderen: een groot gezin, net als veel van de andere echtparen in het boek er een stichtten.

Aan hun portret en dat van Emilina Magdalena Peroti en Christiaan Laurence Forster (wat een koninklijke namen; ook de namen in het boek zijn fascinerend in hun verscheidenheid), rechts afgebeeld, zie je overigens het werk van een retoucheur af. Net als in Indië werden gezichten die wat donker geacht werden met blanketsel bewerkt. Ook dit mooie bruidspaar, dat twaalf kinderen kreeg, heeft een opmerkelijke achtergrond. Christiaan was de zoon van een goudzoeker uit Barbados en de zuster van Abunawroko, opperhoofd van de Paramaccaners, en werd opgeleid bij de Evangelische Broedergemeente, waarna hij ging werken op de afdeling ijzerwaren van een warehouse; hij weigerde uiteindelijk zijn oom op te volgen en mocht zijn geboortedorp Langatabiki daarom niet meer betreden. Emilina was van rooms-katholieke (Italiaanse?) afkomst en werd uit de kerk verstoten.

Prachtige foto's en prachtige verhalen. Geen wonder dat het boek al aan zijn tweede druk toe is.

